

Brüsszel, 2018.9.12.
SWD(2018) 409 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM

A HATÁSVIZSGÁLAT VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

**Javaslat Az Európai Parlament és a Tanács rendelete
az online terrorista tartalom terjesztésének megelőzéséről**

{COM(2018) 640 final} - {SEC(2018) 397 final} - {SWD(2018) 408 final}

Vezetői összefoglaló
Hatásvizsgálat az online terrorista tartalom terjesztésének megelőzéséről
A. A fellépés szükségessége
Miért? Milyen problémát kell megoldani?
Az online terrorista tartalom terjedése továbbra is fontos és sürgős társadalmi és politikai kérdés. A számos nem szabályozási intézkedés ellenére az online tárhelyszolgáltatókat továbbra is a terrorista tartalmak megosztására használják.
Mi a kezdeményezés várható eredménye?
E kezdeményezés a digitális egységes piacba vetett nagyobb bizalmat az online terrorista tartalom elérhetőségének korlátozásával kívánja elérni, miközben biztosítja az uniós polgárok magas szintű biztonságát. Konkrétan a terrorista tartalom azonosítása és eltávolítása hatékonyságának növelését célozza meg, a tárhelyszolgáltatók átláthatóságának és elszámoltathatóságának fokozása mellett. Az intézkedés másik célja, hogy javítsa az érintett hatóságok képességét a terrorista tartalom elleni fellépés terén, és biztosítékokat nyújtson a jogszerű tartalom téves eltávolításával szemben, valamint biztosítsa az alapvető jogok megfelelő védelmét.
Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?
A legtöbb digitális platform határon átnyúlóan működik és lehetővé teszi a tartalomhoz való hozzáférést függetlenül attól, hogy a felhasználók vagy az információszolgáltatók hol találhatók. A tagállamok a jogellenes online tartalom eltávolítására vonatkozóan hoztak jogszabályokat, azonban a nemzeti szinten biztosított közbiztonság szükségességét egyensúlyba kell hozni a szolgáltatásnyújtás és a letelepedés – egységes piaci szabályok szerinti – szabadságával. A nemzeti szabályok nem egységes rendszere kezd kialakulni, és felmerül annak kockázata, hogy ez csak egyre bővülni fog, ami veszélyeztetheti az Unión belüli letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadságának hatékony gyakorlását, ugyanakkor korlátozhatja az online terrorista tartalom elleni küzdelem hatékonyságát is, mivel a vállalkozások tekintetében megnövekedett megfelelési költségekhez vezethetnek. A tagállamok a kérdéses szolgáltatások jellege és a belső piac egyre növekvő széttagoltsága miatt önállóan nem képesek hatékonyan kezelni a jogellenes online tartalom elérhetőségének korlátozásával járó kihívást.
B. Megoldások
Milyen jogalkotási és nem jogalkotási szakpolitikai alternatívák merültek fel? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?
A hatásvizsgálat az alapforgatókönyvön kívül három szakpolitikai alternatívát határoz meg, amelyek azonos beavatkozási logikát alkalmaznak a hatékonyság és az alapvető jogokra gyakorolt hatás tekintetében különböző intenzitási fokokkal. Az alternatívák alapkövei közé tartoznak az alábbiak: Rendelkezők, amelyek a terrorista tartalomnak az illetékes nemzeti hatóságoktól érkező eltávolítási végzést követő eltávolítására vagy hozzáférhetetlenné tételére vonatkozó eljárások harmonizációját célozzák. Az eljárások lehetővé tétele érdekében a harmonizáció magában foglalja az online terrorista tartalom közös fogalommeghatározását (a három alternatíva keretében számításba vett különböző meghatározások), valamint az eltávolítási végzessel szemben a tárhelyszolgáltatók és tartalomszolgáltatók számára rendelkezésre álló bírói jogorvoslat világosabbá tételét (ezt valamennyi alternatíva tartalmazza). A rendelkezések, amelyek az átlátható eljárások és a hatóságok és a Bizottság felé történő jelentéstétel biztosítására vonatkoznak (valamennyi alternatíva esetében hasonló), a tartalommoderálás eljárása tekintetében növelnék az elszámoltathatóságot és a bizalmat, valamint támogatnák a szakpolitikai döntéshozókat és a nemzeti hatóságokat a terrorista tartalom elleni küzdelemben, emellett lehetővé tennék a felhasználók számára, hogy jobban megértsék, miként alkalmazzák a tartalomszolgáltatók a tartalomkezelési politikáikat.

A nemzeti hatóságok és az Europol közötti együttműködés (amely az egyes alternatívák tekintetében különböző szintű) növelné képességüket arra, hogy közösen lépjenek fel a terrorista tartalom ellen, elkerülve a párhuzamos erőfeszítéseket, továbbá csökkentené a tárhelyszolgáltatóknak a határokon átnyúló szolgáltatásuk nyújtása során a nemzeti hatóságokkal zajló együttműködésből fakadó költségeit és helyzetük bonyolultságát.

Emellett azok a rendelkezések, amelyek biztosítják, hogy azokban az esetekben, amikor a vállalatok terrorista tartalomnak vannak kitéve, a tárhelyszolgáltatók **megfelelő és arányos intézkedéseket hozzanak a terrorista tartalom proaktív felderítése érdekében** (az egyes alternatívák különböző követelményeket tartalmaznak).

A (valamennyi alternatívában szereplő) **biztosítékok** és rendelkezések célja, hogy a terrorista tartalom felderítését és eltávolítását célzó intézkedések ne vezessenek a jogszerű tartalom téves eltávolításához, és összhangban legyenek az alapvető jogokkal.

Rendelkezések, amelyek **biztosítják, hogy az intézkedések érvényesíthetők** legyenek (ez valamennyi alternatívában szerepel), ideértve a jogi képviselőknek a nem uniós vállalatok általi kinevezését, a kapcsolattartó pontok létrehozását és annak biztosítását, hogy a tagállamok a szankciók koherens rendszerével rendelkezzenek.

A jelentés az online terrorista tartalom leküzdése tekintetében leghatékonyabbnak ítélt intézkedéseket mutatja be. Tartalmazza továbbá a különböző építőelemek előnyeinek a hatékonyság szempontjából történő értékelését.

A hatásvizsgálatban arra a következtetésre jutottak, hogy a szakpolitikai célkitűzések elérése terén hatékonyabbnak bizonyulnának az olyan intézkedések, mint például a terrorista tartalom átfogó meghatározása, az eltávolítási végzésben megjelölt tartalomnak a végzés kézhezvételétől számított egy órán belüli eltávolítására vonatkozó kötelezettség, az Europoltól és a tagállamoktól érkező értesítések értékelése, a terrorista tartalomnak kitett tárhelyszolgáltatók kötelezettsége, hogy proaktív intézkedéseket hozzanak az új terrorista tartalom felderítésére és az ismert tartalom újbóli feltöltésének megelőzésére, továbbá a tartalom téves eltávolításának megakadályozására vonatkozó szigorú biztosítékok és az átláthatóságra vonatkozó kötelezettség.

Ki melyik alternatívát támogatja?

A tárhelyszolgáltatók általában véve támogatták az alapforgatókönyvet, azonban véleményük szerint elsőként a nem szabályozási erőfeszítések teljes hatását kell értékelni. Jogszabály elfogadása esetén a különösen közérdekű konkrét kérdések tekintetében történő célzott beavatkozást támogatják.

A tagállamok elismerik a további kísérő intézkedések szükségességét (pl. az alapforgatókönyv folyamatos fejlesztése), és támogatják a terrorista tartalom célzó beavatkozást. A tagállamok különösen kiemelték, hogy szükség van az online terrorista tartalom közös fogalom meghatározására, az értesítéseket követő fellépésekre vonatkozó követelményekre, a proaktív intézkedésekre, valamint az átláthatóságra és azokra az intézkedésekre, amelyek elősegítik, hogy az eltávolított tartalom bűnüldözési célokra rendelkezésre álljon. Az Európai Tanács felkérte a Bizottságot, hogy jogalkotási javaslatot terjesszen elő a gyűlöletre és terrorcselekmények elkövetésére felbújtó tartalmak eredményesebb felderítése és eltávolítása érdekében.

A digitális jogokat és a tudományos körök képviselő civil társadalom az alapforgatókönyv fejlesztése tekintetében támogatását fejezte ki. A szabályozási lehetőségek bizonyos elemei tekintetében óvatosságra szólítottak fel, különös tekintettel a proaktív intézkedésekre és az alapvető jogokra gyakorolt hatásokra. A nyilvános konzultációra adott válaszukban az egyének is osztották ezeket az aggályokat; a külön Eurobarométer-felmérésre válaszoló polgárok reprezentatív mintája támogatta a jogellenes online tartalmak elleni uniós szintű kiegészítő intézkedéseket.

C. Az előnyben részesített alternatíva költségei és előnyei

E hatásvizsgálat részletezi az egyes alternatívákban foglalt intézkedések költségeit és előnyeit. A hatásvizsgálat megállapítja, hogy a leghatékonyabbnak a 3. alternatíva bizonyul. A szakpolitikai alternatíva jelentős mértékben hozzájárulna a politikai célkitűzések eléréséhez, és a probléma léptéke és hatóköre tekintetében a legtöbb előnnyel járna. Míg a harmadik alternatíva az, amely várhatóan a legnagyobb gazdasági hatást gyakorolja a várható költségek és további adminisztratív terhek vonatkozásában, ezen lehetőség járna a legtöbb előnnyel.

D. További lépések

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

Az értékelés elősegítése érdekében részletes programot kell létrehozni a jogszabály kimeneteinek, eredményeinek és hatásainak nyomon követésére. A nyomon követés elsősorban a tagállamokból származó, az illetékes hatóságok által feladataik végzése közben gyűjtött információkra épít, amelyeket a nyilvánosan elérhető átláthatósági jelentések egészítenek ki. Az egyéb adatokat – különösen a proaktív intézkedésekre vonatkozóakat – a beszámolási kötelezettségük részeként a tárhelyszolgáltatók biztosítják. A nyomon követést valamennyi alternatíva tekintetében kiegészíti a jogellenes online tartalom terjedésének jobb megértését célzó kutatás, valamint a jogellenes tartalom eltávolítását szolgáló automatizált eszközöket érintő technológiai fejlődés követése is.